

DIGITAL MAGAZINES

BY

---

way2news

#IndiaReadsWay2News

NEXT LEVEL SHORT NEWS

हिंदी | தமிழ் | ଓଡ଼ିଆ | କନ୍ଦାଳ | മലയാളം

मराठी | ગુજરાતી | ಬಾಂಲಾ

Trusted By **5Crore** Indians

మన్యంలో వికసించిన కుంకుమపువ్వు

20

Page no:

పాడి పశువుల్లో పాలజ్యరం - నివారణ	04	దానిమ్మ సాగు.. మేలైన రకాలు	10	మిరపకోతలు - తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు	15
-------------------------------------	----	-------------------------------	----	---	----

« SWIPE

రబీ వరి సాగు చేస్తున్న రైతులకు సూచనలు

రబీ వరి సాగులో భాగంగా దుక్కి దున్నేటప్పుడు ఎరువుల వాడకంలో రైతులు జాగ్రత్తలు పాటించాలి. ఆఖుల దుక్కిలో ఎకరాకు 20 కిలోల జింక్సల్ఫోట్ వేసి కలియదున్నాలి. నాటీముందు సిఫారసులను బట్టి సూటి ఎరువులను, వివిధ కాంప్లెక్స్ ఎరువులను వేస్తుంటారు. రైతుల అనుకూలతను బట్టి, వినియోగానికి వీలుగా వ్యవసాయ నిపుణులు, అధికారులు కొన్ని ఎరువులను సిఫారసు చేశారు.

- సూటి ఎరులు వేసే వారు, సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ట్ ఎకరానికి 150 కిలోలు, యూఱియా 30 కిలోలు, పాటాష్ 15 కిలోలు వేసుకోవాలి.
- DAP వేసే రైతులు ఎకరానికి 50 కిలోల �DAP, 15 కిలోల యూఱియా, 15 కిలోల పాటాష్ వేసుకోవాలి.

- 20:20:0: కాంప్లెక్ట్ వేసేవారు ఎకరానికి **100** కిలోల 20:20:0:, 15 కిలోల పాటాష్ వాడాలి.
- 14:35:14 వాదే రైతులు ఎకరానికి 50 కిలోల **14:35:14**, యూరియా 20 కిలోలు వేసుకోవాలి.
- 10:26:26 వాదే రైతులు ఎకరానికి 50 కిలోల **10:26:26**, 25 కిలోల యూరియా కలిపి వేసుకోవాలి.

వీటిలో తక్కువ ధరకు లభించే ఎరువులను రైతులు వేసుకుంటే మంచిది. స్థానికంగా రైతు భరోసా కేంద్రాల్లో అందుబాటులో ఉన్న ఎరువులను వినియోగించుకోవడం అనుకూలంగా ఉంటుంది.

వరి నాట్లు వేసేటప్పుడు జాగ్రత్తలు

నారుమడి నుంచి నారు తీసే వారం రోజుల ముందు.. ఎకరానికి సలపడా నారుమడికి కిలో కార్బోప్పూరాన్ ఓజి గుళకలు వేసి నీరు పెట్టి ఇంకించాలి. దీనివల్ల పొలంలో నెలవరకూ పైరును పురుగులు అశించవు. వర రకాల పంట కాలాన్ని బట్టి 22 నుంచి 24 రోజుల వయసుగల నారును నాట్లు వేసుకోవాలి. నారుమడి నుంచి పెలికిన నారు కట్టులను నానో DAP ద్రావణంలో(లీటరు సీటికి 4ml) 15 నిమిషాలు ముంచి నాటితే పొలంలో పైరు తొందరగా వేర్లు తొడిగి నాటుకుంటాయి.

నారును పొలంలో నాటేముందు కొనలు తుంచి నాటాలి. దీని వల్ల నారు కొనలలో కాండం తొలుచు పురుగు, ఇతర పురుగులు పెట్టిన గుడ్లను నాశనం చేయవచ్చు. నాట్లు పైపైనే 3 సెంటీమీటర్ల లోతులోనే నాటాలి. దీనివల్ల మొక్కల్లో పిలకలు ఎక్కువగా వస్తాయి. నాటేటప్పుడు పొలంలో ప్రతి 2 మీటర్ల దూరానికి 20 సెంటీమీటర్ల కాలిబాటలు వదిలి నాటాలి. కాలిబాటలు తూర్పు పడమర బిశగా ఉంచాలి. దీనివల్ల పొలంలో గాలి, వెలుతురు పుష్టిలంగా అంది చీడల సమస్య తగ్గుతుంది.

మెరుగు భాస్కరయ్య,
ADA, వ్యవసాయ శాఖ,
జిల్లా వనరుల కేంద్రం,
తిరుపతి.

[తర్వాతి పేజీలో >](#)

పాడి వశవల్లో పొలజ్యూరం - నివారణ

పాది పశువుల్లో పాలజ్వరం - నివారణ

పాది పశువులను వేధించే సమస్యల్లో పాల జ్వరం ఒకటి. ఈ వ్యాధి ముఖ్యంగా అభిక పాల బిగుబడినిచ్చే ఆవులు, గెదెల్లో ఎక్కువగా వస్తుంది.

లక్షణాలు

- ▶ మొదటి దశల్లో పశువులు మేత సరిగా మేయకపోవడం, నెమరు వేయకపోవడం, బెదురు చూపులతో చికాకుగా ఉండి, వఱుకుతూ కదలలేని స్థితిల్లో ఉంటాయి.
- ▶ వ్యాధి రెండో దశల్లో పశువులు సరిగ్గా నిలబడలేవు. శ్వాస, నాడిల్లో వేగం తగ్గి కదలకుండా ఉంటాయి. ఈ స్థితిల్లో పశువులు తలను పొట్టుపై ఆనించి ట ఆకారంల్లో ఉండి మగతగా పడుకొని ఉంటాయి. ఇది పాల జ్వరంల్లో కనిపించే ప్రత్యేక లక్షణం.
- ▶ మూడో దశల్లో శ్వాస, నాడి వేగం పూర్తిగా పడిపోతుంది. పశువు ఒకవైపు పడిపోవడం వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. సరైన సమయంల్లో వైద్యం అందకుంటే పశువులు మరణిస్తాయి. ఔ లక్షణాలు గమనించగానే వెటర్స్ లీ డాక్టరును తీసుకొచ్చి పశువును చూపించాలి. నిర్దిష్టం చేయకూడదు.

పొలజ్యరం - నివారణ

పొలిచ్చే పశువులు చూడి దశలో ఉన్నప్పుడే దాణాలో సులపదా కాల్చియం ఉండేలా చూసుకోవాలి. లెగ్స్యూమ్ జాతి పశుగ్రాసాలు, పచ్చిమేత, ఎముకల పొడి, ఎండు చేపల్లో కాల్చియం అభికంగా ఉంటుంది. వీటిని పశువులకు అందించాలి. అయితే అవసరానికి మించి కాల్చియం చూడిగా ఉన్నప్పుడు ఇచ్చినా పొల జ్యరం వచ్చే అవకాశాలున్నాయి. ఈ విషయంలో పశువైద్యుడి సులహ తీసుకోవాలి. పశువులు ఈనిన వెంటనే కాల్చియంతో కూడిన ఇంజక్షన్లు, ఈనే 5 రోజుల ముందు నుంచి విటమిన్ డి ఇంజక్షన్లు ఇవ్వడం ఉత్తమం. అభిక పొలిచ్చే పశువుల్లో ఈనిన తరువాత పొలను పూర్తిగా పితకవద్దు. వ్యాధి నివారణకు అమ్మానియం క్లోరైడ్ 25గ్రా. చూడి చివరి వారాల్లో అందిస్తా.. ఈనే సమయం వచ్చేటప్పటికీ 100గ్రా. ప్రతిరోజు ఇవ్వాలి. మాక్స్ కాల్చియం ట్ల్యూబ్ మందును నోటి ద్వారా తినిపించాలి. వీటిని వెటర్స్ లీ వైద్యుడి సులహి మేరకు అందించడం మంచిది.

తర్వాతి పీజీలో »

తోటపంటభోరీ పిండిస్లీ.. నివారణ మాధ్యాలు

తోటపంటల్లో పిండినల్లి.. నివారణ మార్గాలు

ఉద్యానవన పంటల్లో 'పిండినల్లి' పురుగు సమస్యత్తుకంగా మారుతోంది. బొప్పాయి, దానిమ్మ, మామిడి, సీతాఫలం, చీసీ, వంగ, గులాబి, మందారం పంటలకు ఇది ఎక్కువగా నష్టం కలిగినట్టంది. పిండినల్లి పురుగులు ఈ మొక్కల లేత రెమ్మలు, ఆకులు, కాయలు, కాయతొడిముల నుంచి రసాన్ని పీచ్చి మొక్కలను బలహీనపరుస్తాయి. ఈ పురుగుల శరీరం అంతా తెల్లటిదూఢిలాంటే పదార్థం కష్టభద్రి ఉంటుంది.

ఈ పురుగులు తేనెలాంటే జిగురు పదార్థాన్ని విసర్జిస్తాయి. ఈ పదార్థంపై సల్లటి ముసితెగులు కూడా వృద్ధి చెందుతుంది. పిండినల్లి ఆశించిన భాగాలపైన చీములు గుంపులుగా తిరుగుతూ ఉంటాయి. ఈ చీములు పిండినల్లి పిల్లపురుగులను ఒకచోట నుంచి మరొచోటుకు చేరవేయడానికి సహాయపడతాయి. పిండినల్లి ఆశించిన మొక్కల కాయలు, ఇతర ఉత్పత్తులు కళావిహీనంగా మారడంతో రైతులు తగిన ధర పాండలేక నష్టపోతున్నారు.

పురుగుల వృద్ధి

ఈ పురుగు ఆశించిన పంటల్లో చుట్టూ కలుపు మొక్కలు లేకుండా పరిశుభ్రంగా ఉంచాలి. పంటకాలంలో చెట్లకు నీరు కాస్త ఎక్కువగా పెట్టాలి. ఓని వల్ల పురుగుల ఉద్ధాతి తగ్గుతుంది. ఈ పురుగులు ఆశించే పంటలను సాగు చేసే రైతులు.. మొక్కలను, చెట్లను ప్రతిరోజు నిశితంగా పరిశీలించాలి. పిండినల్లి తల్లిపురుగులు చెట్లు చుట్టూ ఉండే భూమిలో గుడ్లుపెడతాయి. గుడ్లు నుంచి ఎదిగిన పిల్లపురుగుల శరీరంపై తెల్లటి దూఢివంటి పదార్థం తక్కువగా ఉంటుంది. ఇవి మొక్కల కాండంపైకి ఎగబాకి లేతచెట్టు బాగాలకు చేర నష్టం కలిగినట్టాయి. పురుగులు ఎదిగేకొఱ్ఱి వాటి శరీరంపై తెల్లటి దూఢిలాంటి పదార్థం ఎక్కువగా పెరిగి పురుగులను పూర్తిగా కప్పి ఉంచుతాయి. ఈ దశలో పురుగుల నివారణకు మందులు త్రే చేసినా పెద్దగా ఫలితం ఉండదు.

నివారణ చర్యలు

ఈ పురుగులను తొలిదశలోనే గుల్మంచి నివారణ చర్యలను చేపట్టాలి. ఇవి తొలిదశలో ఉండగానే ప్రాధినీఘాస్ (లీటరు నీటికి 2ml) లేదా క్లోరఫైలఫోస్ (లీటరు నీటికి 2.5ml) మందులలో ఒకదానిని, జగురు పదార్థాన్ని లీటరు నీటికి 0.5ml కలిపి పిచికాలి చేస్తే ఈ పురుగులను చాలా వరకు నివారించవచ్చు.

చెట్టులో ఈ పురుగులు బాగా వృద్ధి చెంది తెల్లబేపదార్థం ఎక్కువగా కష్టపడి ఉన్నప్పుడు ఈ పురుగు నివారణ కష్టమవుతుంది. ఈ దశలో పురుగు ఎక్కువగా అశించిన రెమ్మలను కత్తిరించి నాశనం చేయాలి. ఈ దశలో పురుగు నివారణకు మందులు స్ట్రైచ్ చేసే ముందురోజు బట్టలు ఉతికేందుకు వాడే సర్పు పాడిని (లీటరు నీటికి 5-10గ్రా) లేదా ఘాంపుాను (2 లీటర్ల నీటికి ఒక చిన్నప్పాకెట్) కలిపి పిచికాలి చేయాలి. ఓనివల్ల పురుగుపై కష్టపడిన దూది కలిగి పురుగు బయటకు కనిపిస్తుంది. తర్వాత రోజు పైన పేర్కొన్న మందులలో ఒకదాన్ని స్ట్రైచ్ చేస్తే ఈ పురుగును చాలా వరకు నియంత్రించవచ్చు.

పరాన్న జీవులతో నివారణ:

పిండినల్లి పురుగులను తినే పరాన్న జీవులను తోటల్లో వదిలి ఎలాంటి మందులు పిచికాలీ చేయకుండానే పిండినల్లిని నివారించవచ్చు. చిత్తురు జిల్లా కార్బ్యూటీనగరం మండలం ఆర్.కె.బి.బీ.ఎస్ గ్రామరైతు నాగేశ్వరరాజు (9441866909) బొప్పాయి పంటలో ఈ రకంగా పిండిపురుగును పూర్తిగా నివారించుకోగలిగారు. ఈ రైతు పిండిపురుగు నివారణకు ఉపయోగించే పరాన్న జీవిని.. నేషనల్ బ్యారీ అఫ్ అగ్రికల్చరల్ ఇన్ఫెక్షన్స్ లాసెర్స్ (NBAIR) బెంగళూరు నుంచి కొనుగోలు చేసి వినియోగించారు. రైతు సాగుచేస్తున్న పంట పేరును చెప్పి పిండిపురుగును నివారించే పరాన్న జీవిని NBAIR నుంచి పొందవచ్చు. దీనికి సంబంధించి మరిన్ని వివరాలకు సమీపంలో వ్యవసాయ అధికారులను సంప్రదించండి.

ముఖ్య భాస్థరయ్య,
ADA, వ్యవసాయ శాఖ,
జిల్లా వనరుల కేంద్రం,
తిరుపతి.

తప్పాతి పేజీలో »

దానిమ్మ సాగు.. మేలైన రకాలు

దానిమ్మ సాగు.. మేలైన రకాలు

'దానిమ్మ' ఎన్నో పోషకాలు కలిగిన అద్భుతమైన ఫలం. ఈ పంట పువ్వులు, ఆకులను కూడా బెప్పధాల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు. దానిమ్మసాగులో భారతదేశం ప్రపంచంలోనే అగ్రస్థానంలో ఉంది. మనదేశంలో మహారాష్ట్ర రైతులు దానిమ్మను ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో కూడా అనేక ప్రాంతాల్లో దానిమ్మను విస్తారంగా సాగు చేస్తున్నారు.

వాతావరణ పరిస్థితులు

దానిమ్మ ఉప్పు మండల పంట. చలికాలంలో చల్లగా, ఎండాకాలంలో వేడిగా ఉండే ప్రాంతాల్లో దానిమ్మసాగు అనుకూలంగా ఉంటుంది. అన్ని రకాల వాతావరణ పరిస్థితులను ఇది తట్టుకుంటుంది. కాయలు పెలిగే దశలో, పండే దశలో పాడిగా లేదా వేడిగా వాతావరణం ఉండటం అవసరం. ఉష్ణగ్రత తగినంతగా లేకపోతే కాయల్లో తీపి తగ్గిపోతుంది. వాతావరణంలో తేమ ఉన్న ప్రాంతాల్లో కాయల నాణ్యత దెబ్బతింటుంది.

అనుకూలమైన నేలలు

దానిమ్మను అన్ని రకాల నేలల్లో సాగు చేయవచ్చు. మిగతా పండ్ల తోటలను సాగు చేయలేని భూముల్లో కూడా దానిమ్మ సాగు చేపట్టవచ్చు. సున్నం శాతం ఎక్కువగా ఉన్న భూముల్లోనూ.. అలాగే క్షారత ఎక్కువగా ఉన్న భూముల్లో దానిమ్మ పంటను సాగు చేసి బిగుబడులను సాధించవచ్చు. దానిమ్మ సాగుకు లోతైన గరప నేలలు, ఒండ్రు నేలలు అనుకూలం. దానిమ్మ మొక్కలు నాటుకోవడానికి జాన్-జూలై నేలలు ఎక్కువ అనుకూలంగా ఉంటాయి.

నాటీ విధానం

దానిమ్మను ఎక్కువగా కత్తిరింపుల ద్వార నేల అంట్లు, గాలి అంట్లు ద్వారా నాటుతారు. పెన్ను సైజు కొమ్మలను 25-30 సెంటీమీటర్లు కత్తిరించి అంట్లు కట్టుకొని నాటుకోవాలి. సేరాడాక్స్-బీ హర్ట్‌న్స్ లో ముంచి అంట్లుకడితే వేర్లు బాగా ఏర్పడతాయి. అంట్లు కట్టుకున్న 90 రోజుల తర్వాత మొక్కలను ప్రధాన పాలంలో నాటుకోవాలి.

దానిమ్మ సాగుకు అనుకూలమైన రకాలు

మస్తక: ఈ రకం దానిమ్మ పండ్లు గులాబీ రంగు గొంజలను కలిగి ఉంటాయి. పై భాగం ఎరువు రంగులో ఉండి పండు బరువు 300 నుంచి 350 గ్రాములు ఉంటుంది.

రూబీ: బెంగళూరులోని IIHR ఈ రకాన్ని అభివృద్ధి చేసింది. దీని పై తొక్క ఎరువు గోధుమ రంగులో ఉంటుంది. పండు 270గ్రాముల బరువు ఉంటుంది. హెక్టారుకు 16 నుంచి 18 టన్నుల దిగుబడి వస్తుంది.

జీవీతి: ఈ రకాన్ని కూడా IIHR బెంగళూరు అభివృద్ధి చేసింది. పండ్లు పెద్దగా, ముదురు రంగుతో ఆకర్షణీయంగా ఉండి విత్తనాలు అభిక రసంతో చాలా మృదువుగా ఉంటాయి.

దోల్చిపేపర్ సెల్: ఈ దానిమ్మ పండ్లు పరిమాణంలో చాలా పెద్దవిగా ఉంటాయి. గుజరాత్ లో ఎక్కువగా సాగుచేస్తున్నారు.

పై రకాలే కాకుండా గణ్ణీ, మృదుల, భగువ, జావార్ సీడ్స్ జీవీతి, జోధిపుర్ రెడ్, అలసంద, దోల్చిపేపర్ సెల్ మొదలైన రకాలు కూడా సాగు, దిగుబడికి అనుకూలమైనవి.

నీటి యాజమాన్యం

ఏడాబికి దాదాపు 20 నుంచి 30 తడుల వరకు సాగు నీరు అవసరం. కాయలు కాసే సమయంలో క్రమంతప్పకుండా నీరు అందించాలి. చెట్టుకు కాయలు ఉన్నప్పుడు నీటి సరఫరాలో ఆటంకం ఎదురైతే కాయల్లో పగుళ్ళు ఏర్పడతాయి. నీటి ఎద్దడి లేకుండా కాయల్లో పగుళ్ళు కనిపిస్తే బోరాన్ లీటర్ నీటికి 0.5 గ్రాముల చొప్పున కలిపి పిచికాలి చేయాలి.

కత్తిరింపు

దానిమ్మకు పాదలా పెలగే స్వభావం ఉంటుంది. అందుకే కాండం మొదలు నుంచే కొమ్మలు వస్తాయి. కొమ్మలను అలాగే ఉంచితే కాండం తొలిచే పురుగు, ఇతర తెగుళ్ళు ఎక్కువగా అశిస్తాయి. అందుకే బలంగా ఉన్న 3-4 కొమ్మలను ఉంచి మిగెలిన వాటిని కత్తిరించాలి. కత్తిరించిన బాగాలకు వెంటనే ఒక శాతం బోరోపేస్టు రాయాలి. కొమ్మల కత్తిరింపుతో పంటకు గాలి, వెలుతురు పెలగి బిగుబడి పెరుగుతుంది.

ఎరువుల యాజమాన్యం

దానిమ్మ కాయలు పెలగే దశలో 100 లీటర్ల నీటికి 1 కిలో కాల్షియం క్లోరైడ్+1 కిలో మెగ్నెషియం కలిపి పిచికాలీ చేయాలి. తర్వాత 6 రోజులకు 100 లీటర్ల నీటికి 1.5 కిలో DAP+500 గ్రాముల మెగ్నెషియం సల్ఫైట్ కలిపి పిచికాలీ చేయాలి. దానిమ్మ కాయల రంగు నాణ్యత పెంచడానికి కాయలు పక్వానికి వచ్చే దశలో లీటర్ నీటికి 2 గ్రాముల పొటాషియం దై ప్లాట్రోజన్ అర్థాంపానేట్ కలిపి పిచికాలీ చేసుకోవాలి. లేదా లిపులి 500 ppm+ఇతిలల్ 500 ppm 15 రోజుల వ్యవధిలో 2 సార్లు పిచికాలీ చేస్తే కాయల నాణ్యత పెరుగుతుంది.

అవస, పుడక, కొకోలి లను వాడండి.
మీ నేలను బంగారంగా మార్చుకోండి.
నాణ్యమైన అధిక రిసుబడులు సాధంచండి.

Prathibha Biotech
Promising Greener Tomorrow's

AVANI
Specialized in Organic Fertilizers and Chemical Fertilizers

Cocoly
Powerful

PUDAMI
Organic Fertilizer

మీ నేల యొక్క ఉదయాన స్థాయిని స్థిరురించి కచ్చిన రాబాగ్ని పెంచి ఔర్చుకు ములు చేసే సూట్ జన్మల్ని పెంచాలించండి. అధిక రిసుబడులు సాధంచండి.

మీ పంటల అధిక దిగుబడి కోసం

అమ్మాల్చమైన సలహాలు పొందడానికి క్లిక్ చేయండి.

ప్రతిభ బియోలెక్స్ ప్లై. లిమిటెడ్
జెంబుపురు - ఆంధ్రప్రదేశ్

5-36/249, ఆల్ ప్లా. 148, మెచి రాఫ్ట్ స్టోర్స్, మంగళ్లు, హైదరాబాద్ - 500 072.
ఫోన్: 040 2372 0329, ఇమెయిల్: prathibha.biotech@yahoo.co.in

Contact: AP & Telangana Area Managers: Vijayawada: 98 6666 4973
Guntur: 98 6666 4972 | Kadapa: 99490 94357 | Kurnool: 98 6666 4969 | Khammam: 98 6666 4971

సమర్పించుకొని నామాధారం కోసం అంతర్జాతీయ లెర్నిస్సెన్స్ | డాగ్రోలను నమ్మిత్వం చేసుకోండి. విలువ్చు స్వభావం విల్కునాచు పోందండి.

మిరపకోతలు

తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ప్రధాన వాణిజ్యపంటల్లో మిరప ఒకటి. మిరప సాగుపై తెలుగు రాష్ట్రాల రైతులు ఎక్కువ ఆసక్తి చూపిస్తూ ఉంటారు.

ప్రపంచంలోనే మిరప సాగులో మనదేశం మొదటి స్థానంలో ఉంది. వర్షాధారంగా సాగుచేసే రైతులు ఎండుమిల్లి కోసం మిరపను సాగు చేస్తుంటారు. నీటి వసతి ఉన్న చీట్ల ఆరుతడి పంటగా పచ్చిమిరపను సాగుచేస్తున్నారు. కోతలు చివరికి చేరే సమయానికి అవకాశాన్ని బట్టి ఎండుమిరప దిగుబడిని పొందుతున్నారు. ఇప్పటికే చాలా ప్రాంతాల్లో మిల్లి కోతలు ప్రారంభం అవుతున్నాయి. మిరపను పండించడమే కాదు.. పంట చేతికొచ్చాక కొన్ని మెళకువలు పొటిస్తే ఉత్పత్తులకు మార్కెట్లో మంచి ధర లభిస్తుంది. మార్కెట్లో అధిక ధర పొందాలంటే మిరప కోతలు, అనంతరం ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలో తెలుసుకుండాం.

కోతకు ముందు జాగ్రత్తలు:

మిరప పంట కోతకు కనీసం 15 నుంచి 20 రోజుల ముందు నుంచి ఎటువంటి పురుగు ముందులు, రనొయనాలను పిచికాలీ చేయకూడదు. అలాగే కోతకు ముందు పంటకు నీటి తదులు ఇవ్వరాదు.

కోత సమయంలో జాగ్రత్తలు:

- మిరపకాయల్ని మొక్క మీదే ఎక్కువగా పండనిస్తే కాయలు ముడతలు పడి సూర్యకాంతి ఎక్కువగా పడటం వల్ల రంగు తగ్గి నాణ్యత కోల్పోతాయి.
- మొక్క మీద పక్కానికి వచ్చి రంగు వచ్చిన కాయలను వాతావరణం వేడిగా ఉన్నపుడు మాత్రమే కోయాలి.
- సాధ్యమైనంత వరకు తెగుళ్ళ, పురుగులు ఆశించిన కాయలను కోత సమయంలో వేరుచేయాలి.
- వర్షాధారంగా సాగు చేసే మిరపపంటలో 3-4 కోతలు, నీటి తడి ఆధారంగా సాగుచేసే మిరప పంటలో 6 నుంచి 8 సార్లు కోతలు కోయడం మంచిది.

మిరప కోత అనంతరం తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు

- పంట నుంచి కోసిన కాయలను కుప్పుగా పోసి టార్పులిన్తో ఒక రోజంతా కప్పి ఉంచాలి. ఇలా చేస్తే కాయలు అన్ని ఒకేలా పండుతాయి. తర్వాత కాయలను పాలిథీన్ పట్టాలపై లేదా శుభ్రం చేసిన కాంక్రీటు కల్లాల మీద ఆరబెట్టాలి.
- కాయలను ఎట్టి పరిస్థితుల్లో ఇసుక లేదా పేడ అలికిన కల్లాలపై ఆరబెట్టకూడదు. నేల మీద ఆరబెడితే నేలలోని తేమ వల్ల బూజుపట్టే అవకాశం ఉన్నది.
- ఇప్పుడు రాత్రివేళల్లో మంచు ఎక్కువగా పడుతుంటుంది. అందుకే రాత్రిపూట కాయలను పట్టాలతో కప్పి ఉదయం ఎండరాగానే తీసివేయాలి.
- ఎండబెట్టే సమయంలో మిరపకాయలను పలుచగా పోసి రోజు తిలగతిప్పుతూ ఉండాలి. ఎందుకంటే కాయలు బాగా ఎండకపోతే రంగును, మొరుపును కోల్పియే అవకాశం ఉంది. కాయల్లో తేమ 10 నుంచి 11 శాతం వరకు వచ్చేలా ఎండబెట్టాలి.

ఈ జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే మార్కెట్లో మిరపకు మంచి ధర లభించే అవకాశం ఉంది.

తర్వాతి పేజీలో »

నిష్పత్తి వేరుకుఱ్ఱ వల్ల ఎండు తెగులు

నిమ్మలో వేరుకుళ్లు తెగులు - నివారణ

నిమ్మ తోటల్లో వేరుకుళ్లు తెగులు వల్ల చెట్లు ఎండిపోవడం అనేది తెలుగు రాష్ట్రాల్లో అనేక ప్రాంతాల్లో కనిపిస్తోంది. ఈ తెగులు శిలీంద్రాల వల్ల వస్తుంది. ఈ శిలీంద్రాలు మొదట చెట్లలోని పీచు వేర్లను ఆశించి క్రమంగా మిగిలి వేర్లకు వాయపిస్తాయి. ఈ తెగులు ఆశించిన చెట్ల వేర్లు కుళ్లపోయి చెట్టులో కొంతం భాగం లేదా చెట్టు మొత్తంకానీ ఎండిపోతుంది. ఈ చెట్లలోని వేర్లను పరిశీలించినప్పుడు వేర్ల బెరడు కుళ్లపోయి వేర్ల వద్ద చెడువాసన వస్తుంది. తెగులు సాంకేతిక చెట్ల ఆకులు తొలుత పసుపు రంగుకు మారి తర్వాత ఎరువు రంగుకు మారి విపరీతంగా రావిపోతాయి.

తెగులు సాంకేతిక చెట్లలో పూతవచ్చి పిండికట్టి రావిపోతాయి. కాయలు కోతకు రాకముందే చెట్లు పూర్తిగా ఎండిపోతాయి. నిమ్మలో వేరుకుళ్లు తెగులు ఎక్కువగా తక్కువ లోతు ఉండి అధికంగా సున్నం, చౌడుగల నేలల్లో అధిక శాతం లవణాలు కలిగిన నీరు పాలంచే పరిస్థితుల్లో వస్తుంది. చెట్లకు సేంద్రియ ఎరువులు తక్కువగా వాడి, రసాయన ఎరువులను ఎక్కువగా వాడే తోటల్లోనూ ఈ తెగులు వస్తుంది.

నివారణ చర్యలు:

- తెగులు సాంకీనట్లు గుర్తించిన తొలి దశలోనే తోటల్లో చెట్లకు నీరుపెట్టి మరుసటి రోజు బావిస్టిక్ (లీటర్ నీటికి 2గ్రా) లేదా బెట్టాక్స్ (లీటరు నీటికి 3గ్రా) మందు ద్రావణం మొక్కల పాదులలో భూమి బాగా తడిసేటట్లు పోయాలి. ఇలా 15 రోజుల వ్యవధిలో 2-3 సార్లు చేస్తే తెగులు వ్యాప్తి బాగా తగ్గుతుంది.
- చెట్ల మొదల్కలో బాగా మగ్గిన సేంద్రియ ఎరువులను, అలాగే ప్రతి చెట్టుకు 2 కిలోల వేప పిండిని వేసి మట్టిలో కలియబెట్టాలి.
- నిమ్మ తోటల్లో చెట్ల మధ్యగల ఖాళీ స్థలంలో పచ్చరిటపైర్లు సాగుచేసి భూమిలో కలిసేటట్లు దున్నాలి. దీని వల్ల భూమి గుల్లబారదమే కాకుండా మొక్కలకు మేలు చేసే సూక్ష్మజీవులు బాగా వృద్ధిచెంది ఈ తెగులు వ్యాప్తి తగ్గుతుంది.

మెరుగు భాస్కరయ్య,
ADA, వ్యవసాయ శాఖ,
జెల్లా వనరుల కేంద్రం,
తిరుపతి.

[తర్వాతి పేజీలో »](#)

మన్సంలో వికసించిన కుంకుమపువ్వు

మన్మంలో వికసించిన కుంకుమపువ్వు

ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఖల్దిదైన పంటల్లో కుంకుమ పువ్వు ఒకటి. ఇది కేవలం వృక్షసంపద దుంపల ద్వారా మాత్రమే ప్రవర్తనం చేయబడుతుంది. భారతదేశంలో కుంకుమపువ్వు ప్రస్తుతం శ్రీనగర్లోని పాంపార్లో, జమ్ముకశ్మీర్ లోని కిష్ట్వర్ జిల్లాలో పండిస్తున్నారు. భారతదేశంలో కుంకుమపువ్వు వార్షిక డిమాండ్ 100 టన్నులుగా ఉండగా.. ఉత్పత్తి మాత్రం 6.46 టన్నులుగా మాత్రమే ఉంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా, కుంకుమపువ్వు వార్షిక ఉత్పత్తి 300 టన్నులుగా ఉంది. కుంకుమపువ్వు ఉత్పత్తిలో ఇరాన్, స్పెయిన్ దేశాలు భారతదేశం కంటే ముందు ఉన్నాయి.

ఇలాంటి కుంకుమపువ్వు పంటను అంద్రప్రదేశ్లోని అలూలి సీతారామరాజు జిల్లా చింతపల్లి ప్రాంతియ వ్యవసాయ పరిశోధనాసౌందర్లో ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో పండిస్తున్నారు. ఈ పంట నుంచి ఇప్పుడిప్పుడే పువ్వులు వికసిస్తున్నాయి. చింతపల్లిలో కుంకుమపువ్వు పంట సాగుకు సంబంధించి మరింత సమాచారం తెలుసుకుండాం.

అనుకూల వాతావరణం

కుంకుమపువ్వు పంట సగటు సముద్ర మట్టానికి 1500 నుంచి 2800 మీటర్ల ఎత్తులో సమశీతోష్ణ పాది వాతావరణంలో బాగా వృద్ధి చెందుతుంది. పుష్టించే మరియు దుంప అభివృద్ధికి 23 నుంచి 27 డిగ్రీల సెంట్రీగ్రేడ్ మధ్య ఉప్పొగ్రత అనుకూలంగా ఉంటుంది. పువ్వుల ఆవిర్భావానికి మాత్రం 17 డిగ్రీల సెంట్రీగ్రేడ్ ఉప్పొగ్రత అవసరం.

నాటీ విధానం

మొక్కల మధ్య దూరం బిగుబడి, దుంప ఉత్పత్తి రెండింటినీ ప్రభావితం చేస్తుంది. 20×10 సెంటీమీటర్ల దూరం పెద్ద సైజు దుంపల ఉత్పత్తికి అనువైనది. 1 హెక్టారు విస్తరంలో కుంకుమపువ్వుల పెంపకానికి 2.5 సెం.మీ(సగటు బరువు) 10 గ్రా) సగటు వ్యాసం కలిగిన సుమారు 5 లక్ష ల దుంపలు అవసరమవుతాయి.

చింతపల్లిలో కుంకుమపువ్వు సాగు

మదనపల్లికు చెందిన ప్రముఖ కుంకుమపువ్వు పెంపకండారు శ్రీనిధికి ఈ పంటసాగులో మంచి అనుభవం ఉంది. చింతపల్లిలోని వాతావరణ పరిస్థితులు ఈ పంటకు అనుకూలంగా ఉంటాయని ఆమె భావించారు.

A.N.G.R.A.U డైరెక్టర్ ఆఫ్ లీసెర్ట్ ప్రశాంతి సూచనలతో ఆమె..

చింతపల్లిలోని ప్రాంతియ వ్యవసాయ పరిశోధనాస్థానాన్ని సందర్శించి కుంకుమపువ్వు సాగుకి సాధ్యమయ్యే పరిస్థితులను పరిశీలించారు.

ఇక్కడి అసాసిసియేట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ లీసెర్ట్ సురేష్ కుమార్, శాస్త్రవేత్త సంచిహన నాయక్, లీసెర్ట్ అసాసిసియేట్ వంశి కృష్ణతో చర్చించి కుంకుమపువ్వు సాగును అగస్తు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలల్లో మూడు వేర్వేరు పరిస్థితులల్లి ప్రారంభించారు. ప్రేడ్ నెట్, గ్లాస్ హాస్టెల్, బహిఏరంగ మైదానంలో 20×10 సెంటీమీటర్ల దూరంలో మొత్తం 200 కిలోల కుంకుమపువ్వు దుంపల విత్తనాలను నాటారు. 20 సెంట్ల విస్తీర్ణంలో ప్రయోగం చేపట్టారు.

వికసించిన కుంకుమపూలు

మూడు నెలల్లో మొత్తం 6,500 దుంపలను గ్లాన్ హాస్, ఫేడ్ నెట్, బహిరంగ ప్రాంతాల్లో నాటారు. గ్లాన్ హాస్, ఫేడ్ నెట్లో మొలకశాతం అభికంగా కనిపించగా బహిరంగ మైదానంలో మొలక శాతం వేలవంగా వుట్టింది. అగస్టు, సెప్టెంబర్ నెలల్లో ఫేడ్ నెట్లో విత్తిన దుంపలు పుష్టించడం ప్రారంభమైంది. గ్లాన్ హాస్ లో నాటిన పంట పూతకు సిద్ధంగా ఉంది.

ఫేడ్ నెట్లో అగస్టులో విత్తిన పంటకు మొదటి పువ్వు వికసించడానికి 87 రోజులు పట్టింది. ఇదే ఫేడ్ నెట్లో సెప్టెంబరులో విత్తిన పంటకు మొదటి పువ్వు వికసించడానికి 56 రోజులు పట్టింది. ఈ ఏడాది చేపట్టిన కుంకుమ పువ్వు సాగు విజయవంతమైందని చింతపల్లి వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థ అభికారులు తెలిపారు. ఫేడ్ నెట్, గ్లాన్ హాస్ లో బిగుబడి బాగుందని చెప్పారు. మరో రెండేళ్లపాటు పరిశోధనలు చేసి ఈ పంటను రైతులకు పరిచయం చేస్తామని వెల్లడించారు. ఈ ప్రాజెక్టును లీసెర్ అసోసియేట్ వంశీ కృష్ణ పర్యవేక్షిస్తున్నారు.

దిగుబడి-ధర

కుంకుమపువ్వు పంట కోసం మనం ఎంపిక చేసుకున్న సీడ్ ఆధారంగా దిగుబడి వస్తుంది. సాధారణంగా ఎకరాకు 1.5 కిలోల దిగుబడి మాత్రమే పొందే అవకాశం ఉంటుంది. కిలో కుంకుమ పువ్వు ధర మార్కెట్లో నాణ్యతను బట్టి రూ.3 లక్షల నుంచి రూ.4 లక్షల మధ్య ఉంటుంది. కిలో కుంకుమ పువ్వు కేసరాల కోసం సుమారు 1.5 నుంచి 2 లక్షల పువ్వులు అవసరం అవుతాయి.

ఇందులో కస్తీలీ కుంకుమ పువ్వు, ఇరాన్ కుంకుమ పువ్వు, పర్మియన్ కుంకుమ పువ్వు అనే రకాలున్నాయి. వీటిలో కస్తీలీ కుంకుమ నాణ్యమైనది. ఇందులో క్రోసిన్ అనే కెమికల్ ఓ శాతానికి పైనే ఉంటుంది. మిగతా వాటిలో కేవలం తొతం మాత్రమే ఉంటుంది. అందుకే కస్తీలీ కుంకుమ పువ్వు ధర ఎక్కువ. ఈ సాగులో చీడల బెడద కూడా పెద్దగా ఉండదు. కానీ, సాగుకు ఖర్చు ఎక్కువగానే అవుతుంది. చింతపల్లిలో కుంకుమపువ్వు పంటపై చేస్తున్న పరిశోధనలు పూర్తిస్థాయిలో విజయవంతం అయితే.. స్థానిక గీరజనుల ఆర్థిక ప్రగతికి దీహాదపడుతుందని స్థానిక వ్యవసాయశాఖ అభికారులు చెబుతున్నారు.

M. సురేణ్ కుమార్, ADR,
ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా
స్థానం, చింతపల్లి
అల్లూరి జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్
వంశి కృష్ణ, సహ పరిశోధకులు
సందీప్ నాయక్, కాస్తిలీ

